

Tilsynserklæring for skoleåret 2025/2026 for Åskolen - friskolen i Hørning:

1. Skolens navn og skolekode

Skolekode: 280918	Skolens navn: Åskolen - friskolen i Hørning
----------------------	--

1.1 Navn på den eller de tilsynsførende

Kurt Ernst

2. Angivelse af datoer for tilsynsbesøg samt i hvilke klasser og fag, tilsynet har overværet undervisningen, på de enkelte datoer.

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

Dato	Klasse	Fag	Fagområde	Tilsynsførende
27-08-2025	8.-9. kl.tr..	Dansk	Humanistiske fag	Kurt Ernst
27-08-2025	4. kl.tr.	Dansk/færdselslære	Humanistiske fag	Kurt Ernst
27-08-2025	5. kl. tr.	Matematik	Naturfag	Kurt Ernst
27-08-2025	3. kl.tr.	Matematik	Naturfag	Kurt Ernst
27-08-2025	5. kl.tr.	Billedkundskab	Praktiske/musiske fag	Kurt Ernst
14-11-2025	1. kl.tr.	Dansk	Humanistiske fag	Kurt Ernst
14-11-2025	2. kl.tr.	Dansk	Humanistiske fag	Kurt Ernst
14-11-2025	5, kl.tr.	Kulturfag	Humanistiske fag	Kurt Ernst
14-11-2025	8.-9. kl.tr.	Tysk	Humanistiske fag	Kurt Ernst
14-11-2025	8.-9. kl.tr.	Matematik	Naturfag	Kurt Ernst
08-04-2026	6. kl.tr.	Engelsk	Humanistiske fag	Kurt Ernst
08-04-2026	7. kl.tr.	Dansk	Humanistiske fag	Kurt Ernst
08-04-2026	1. kl.tr.	Matematik	Naturfag	Kurt Ernst

08-04-2026	5. kl.tr.	Matematik	Naturfag	Kurt Ernst
08-04-2026	Alle klassetrin	Morgensamling /musik	Praktiske/musiske fag	Kurt Ernst
08-04-2026	2. kl.tr.	Kulturfag	Praktiske/musiske fag	Kurt Ernst
08-04-2026	4. kl.tr.	Kunst	Praktiske/musiske fag	Kurt Ernst

2.1 Beskrivelse af tilsynsbesøg

Generelt om tilsynet

Vedrørende alle tilsynsbesøg forholder det sig således, at det på den begrænsede plads her ikke - på en fair og udtømmende måde - vil være muligt at gengive og omtale alle de gode indtryk og oplevelser fra besøgene i de enkelte klasser. Men nogle omtaler bliver der plads til. Således vil der under punkterne 4, 5 og 6 være anført enkelte observationer og/eller samtaler vedrørende undervisningen m.v., når det kan have relevans - især ift. tilsynets væsentligste opgave - at vurdere om den pågældende aktivitet (eller formidlingen i bred forstand) står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen. Relevansen skal endvidere ses i sammenhæng med tilsynets intension om at kunne dokumentere fagenes/temaernes alsidige indhold, der har en stor betydning for helhedsvurderingen. Oplistningen under pkt. 1 sammen med den 3-årsoversigt/plan/cyklus, der vil kunne ses på skolens hjemmeside, viser, hvilke klassetrin/fag/fagområder, der har været "tilset" i det aktuelle skoleår. 3-årsoversigten sikrer desuden et bedre overblik og dermed et godt grundlag for at kunne vurdere skolens samlede undervisningsvirksomhed og herved også minimere risikoen for at mindre fag/fagområder overses, hvilket dog er nærmest usandsynligt - skolens størrelse taget i betragtning.

Tilsynsbesøg og møder

Årets første tilsynsbesøg fandt sted d. 27.08.25. Som altid deltog jeg - efter en lille snak med lederen - først i morgensamlingen i Demokratisalen: Et par dejlige sange og et oplæg om begrebet "handlekraft". Betragtningerne herom havde som omdrejningspunkt det forestående valg til skolens elevråd og havde karakter af en "peptalk" med budskabet: Vi har - skolen har - brug for handlekraftige "elevrødder". Som bekendt var Morgensamlingens struktur og indhold et af skolens fokus- og udviklingspunkter sidste skoleår.

Derefter rundt i klasserne (jf. senere).

I pausen var jeg i personalerummet og talte bl.a. med den "elevrådsansvarlige" lærer, og vi aftalte, at jeg senere på skoleåret skulle mødes med 2-3 repræsentanter fra elevrådet, som - håbede jeg - kunne fortælle mig lidt om elevrådsarbejdet og om deres opfattelse af dannelse og demokrati m.m.m. I spisepausen var der fællesspisning for 5.-9. kl. - fantastisk som altid.

Sidst på dagen mødtes jeg med skolelederen, som kunne fortælle, at skoleåret var startet virkelig godt. God stemning overalt! Skolens elevtal vokser stadig helt efter planen: i 2023 ca. 125 elever, i 2024 over 150 og her pr. ultimo august 2025 179 elever. Næste år vil skolen, der som bekendt indtog sine allerførste elever i 2017, så være fuldt udbygget med ca. 200 elever. Et imponerende og flot styret forløb. Kort orienterede jeg så om dagens oplevelser i klasserne: Det er fortsat temmelig let at overskue hele 'virksomheden'. Jeg møder overalt glade børn

(og lærere). Og for det meste fin arbejdsro, når dette er påkrævet. Lærerne er meget opmærksomme - ikke mindst og forbilledligt ift. elever, der måske måtte have behov for netop opmærksomhed - og altid imødekommende og inddragende (også overfor den tilsynsførende!). Og børn og voksne fortæller og forklarer gerne (og ofte sågar begejstret) om, hvad man laver og hvorfor. For øjeblikket arbejdede skolen på en ny hjemmeside, der snart ville "udkomme". Desuden forberedelser til en ny trivselsmåling ud fra samme koncept som i Folkeskolen. Undersøgelsen ville være færdig inden årsskiftet. Først i det nye år ser vi nærmere på resultatet. Til sidst var vi omkring forskellige andre tilsynsrelevante temaer, hvoraf nogle blev "færdigbehandlet" på stedet, mens andre blev "programsat" til senere tilsynsbesøg. Således fortsætter vi "tilsynet" omkring LEAPS-projektet (jf. sidste års erklæring). Også i dette skoleår vil der være otte LEAPS-uger på alle klassetrin. Lærerne afleverer i disse dage (omkring 1. september) forløbsbeskrivelser.

Vi vil også fortsætte den spændende fortælling om grundskolens og efterskolens samarbejde, der fortrinsvis vedrører praktiske og - i mindre udstrækning - pædagogiske og værdimæssige forhold.

Skoleårets andet tilsynsbesøg fandt sted den 14.11.25 og indledtes med den obligatoriske morgensamling, hvor temaet meget aktuelt var det forestående kommunalvalg (nærmere omtale under punkt 12). Derefter besøg i forskellige klasser (jf. senere). Midt på dagen møde med et par elevrådsrepræsentanter (se punkt 17) og sidst på dagen møde med skolelederen, der først fortalte lidt om et nært forestående "Åbent Hus"-arrangement, hvor forældrene "skulle ud i klasserne – og mærke"! Skolen har i alt fire sådanne arrangementer i løbet af et skoleår. Tre af dem er målrettet forbeholdt kommende forældre og elever.

Elevtallet er stabilt, og prognoserne holder, så skolen regner fortsat med pr. 5/9-26 at nå en status som fuldt udbygget skole med ca. 200 elever.

Vi nåede ikke så meget om evalueringer m.v. Men skolelederen kunne fortælle, at lige nu var der fokus på forældremødernes indhold og afvikling. Kommunikationen mellem skole og hjem er af afgørende betydning. Alt tyder på, at forældrene generelt er særdeles tilfredse med skolen og i denne forbindelse altså også kommunikationen.

Vi fik ikke aftalt en dato for det næste tilsynsbesøg, men det hang måske sammen med, at jeg et par uger efter besøget modtog en mail fra skolelederen, hvor hun meddelte, at hun havde fået job som skoleleder på en anden friskole. På skolens vegne blev jeg lidt ked af at erfare dette, for jeg har haft stor respekt for lederens indsats og de flotte resultater, hun har opnået i et eksemplarisk samarbejde med lærere og pædagoger i fronten.

Næste besøg på skolen fandt så sted den 08.04.26. Som sædvanlig indledtes dagen ved morgensamlingen med sang og rollespil. Derefter rundt i flere klasser (jf. senere omtale) – afbrudt af en dejlig frokost med børnene. Sidst på dagen et møde med den nye leder (tidligere viceleder på skolen), som fortalte om forløbet op til sin indsættelse som ny leder. Det er jo ikke let - og så ovenikøbet meget uventet og overraskende - at skulle tage over, men processen havde været god med en fin opbakning fra lærere og pædagoger samt bestyrelsen. Lederen følte, at starten havde været god og rundede punktet af med at fastslå, at det var ingen sag, når det handlede om en stor og god skole som Åskolen - jo vist er skolen stor! – ikke mindst i betragtning af udgangspunktet fra godt 10 år siden. Imponerende, hvad man har nået – hvad der er bygget op. Skolelederen oplyste endvidere, at skolen i sammenhæng med det stigende elevtal havde fået endnu en pavillon til rådighed næste skoleår. Og økonomien er god med 18 elever i 9. kl. næste år, 17 i 0. kl. og formentlig i alt ca. 195 pr. 5/9-26. Skolen havde for første gang afholdt terminsprøve for 8.-9. kl., hvor 9. klasse-eleverne så her i maj/juni deltager i skolens første afholdelse af afgangsprøverne. Derefter talte vi lidt om det gode forhold til efterskolen. Jeg spurgte lidt ind til min kæphest: Er der en form for symbiose med efterskolen? Ja da, var svaret, vi har jo fælles værdigrundlag, og der var netop

aftalt en fællespædagogisk dag til afholdelse i april 26.

Derefter var vi omkring det store LEAPS-projekt (LEAPS står for Læring, Engagement, Autentiske Projekter og Science), som er blevet et Åskolen-projekt. Modellen er tilpasset de lokale forhold, og – som jeg også nævnte det i sidste års redegørelse – var det simpelthen for voldsomt med LEAPS i 4 perioder. Nu afvikles der årligt kun et fælles/tværfagligt tema over 8 uger. Hver klasse ”kører” sit eget tema. Forløbet indledes oftest med en slags ”kickstart” i form af et besøg på en virksomhed eller lignende med relation til emnet. Antallet af LEAPS-perioder er nok mindsket, men ”inspirationen” fra LEAPS-konstruktionen er uændret stor.

Den seneste APV er fra foråret 25 (og er omtalt i erklæringen for 24/25). Der udarbejdes en ny Undervisningsmiljøvurdering (UMV) i juni 26. Resultater/konklusioner i forlængelse heraf vil blive medtaget i erklæringen for 26. (Jf. i øvrigt bemærkningerne sidst i dette kapitel).

Vi nåede ikke at forholde os til eventuelle fokuspunkter for skolen og tilsynet i 26/27.

Den 29.04.26 deltog jeg i skolens generalforsamling, der er fælles for skolen og efterskolen. Gode beretninger fra de to ledere, musik/sang og god stemning. Jeg afleverede en foreløbig mundtlig redegørelse for mit tilsyn med skolen. Gav her udtryk for min store glæde for samarbejdet, for lærere og ledelsen og deres tillidsfulde og åbne ”stil” – og for nogle skønne børn!

Jeg har i maj måned 26 tjekket skolens hjemmeside, som langt hen overholder bekendtgørelsens anvisninger. I forbindelse med at skolen nu afholder folkeskoles prøver, er der behov for nogle opdateringer herom. Seneste tilsynserklæring er som fordret offentliggjort på hjemmesiden – dog med en misvisende henvisning til, at det er Undervisningsministeriets tilsynserklæring. Der burde selvfølgelig henvises til den forældrevalgte tilsynsførende.

I tilsynserklæringen for 24/25 nævner jeg, at den daværende leder gav udtryk for, at det nok ville være hensigtsmæssigt at foretage nye indholdsmæssige og layoutmæssige ændringer på hjemmesiden. Det samme mener den nye leder, som ved vores møde i marts 26 bl.a. konstaterer, at den forældreevaluering fra 2020, man finder på hjemmesiden, nok er ved at være forældet. Det er jeg enig i. Vedrørende evalueringen i øvrigt er jeg ikke i tvivl om, at skolens fokus og initiativer er på et meget tilfredsstillende niveau. Mht. den såkaldte § 1b, stk. 3-evaluering (af den samlede undervisning) forholder det sig tydeligvis sådan, at denne (løbende) finder sted. Jeg kunne dog ønske mig en mere markant systematik ift. den skriftlige evaluering, hvor således også handleaspektet (den aktuelle dagsorden for evalueringen) tydeligere ville fremgå af opslaget på hjemmesiden.

Lederens og hjemmesidens redegørelse for, hvordan forældrene orienteres om udbyttet af undervisningen mv. er tilfredsstillende.

Ved mail af 08.06.26 får jeg en fyldestgørende orientering om flere forhold:

a) (eksempler på) undervisningsmiljøskemaer (evaluering) vedr. indskolingen og de resterende klasser samt retningslinjer til lærerne. Lærerne er aktuelt i gang med at indsamle oplysningerne og gennemføre målingen. Herefter skal svarene ”samles” og analyseres. Det vurderes, at konklusionerne mv. næppe kan være på plads inden sommerferien, og at det derfor heller ikke er muligt at informere om evalueringsresultaterne i dette års erklæring. Som tidligere nævnt vil de derfor indgå i erklæringen for 25/26.

b) om standpunktskarakterer (se omtale senere).

c) om underretningspligten (jf. senere omtale).

d) om årsplaner for dansk og billedkunst (se punkt 7).

3. Foregår undervisningen udelukkende på dansk i alle fag, sprogfag undtaget?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler m.v. § 2, stk. 3 er undervisningssproget i en fri grundskole dansk, dog er undervisningssproget i de tyske mindretalsskoler tysk. § 6 a Skolens lærere skal beherske dansk i skrift og tale, dette gælder dog ikke lærerne ved de tyske mindretalsskoler eller ved skoler, der har fået godkendt et andet undervisningssprog end dansk.

3.1 Uddybning

4. Står undervisningen inden for det humanistiske fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

4.1 Uddybning

27.08.25:

Dansk på 8.-9. kl.tr. Analyse/åben dialog om romanen "Intet" af Janne Teller (en ungdomsroman i nobelprisklasse!, sagde en anmelder, jeg fik det samme indtryk - og med skam at melde må jeg tilstå, at jeg ikke før er stødt på romanen, nu vil jeg se at få den læst!). Derefter gruppearbejde. Tre af klassens elever skal til den afsluttende prøve. Jeg vil følge klassen/danskfaget nøje i skoleåret og med læreren drøfte læseplanen for den samlæste klasse med i alt 21 elever. For tilsynet har det naturligvis særsomt interesse at kunne konstatere, hvorvidt hensynet til elevernes forberedelse til prøven er tilgodeset – herunder ved læseplanen og undervisningens indhold og tilformning. (Bem. pr. maj 26: Det nåede jeg så ikke i 25/26, men området/faget i relation til bl.a. afgangsprøverne er sat på dagsordenen for tilsynet i 26/27).

Dansk på 4. kl.tr. Så ikke meget dansk i den time. Der var andet på planen i den time, og sådan skal det være. Til gengæld kunne jeg så konstatere, at skolen også er opmærksom på de såkaldt "skemaløse fag" (obligatoriske emner som færdselslære, sundheds- og seksualundervisning, familiekundskab og uddannelse og job, der heller ikke i folkeskolen tildeles et specifikt antal timer i skemaet). Hvad så jeg så? Cykelprøve på en til dagen opstillet særlig cykelbane. Jeg tror, at alle bestod.

Og så til frokost i spisesalen. Fællesskab og foder!

14.11.25:

Dansk i 1.kl.: Her havner jeg midt i en evaluering om, hvordan ugen er gået. De er alle meget tilfredse, dog fortæller en enkelt, at han har været i noget klammeri med en anden elev. De havde vist for øvrigt selv fået løst uoverensstemmelsen. Læreren gjorde det meget klart, at de skulle "komme til en voksen", hvis de ikke kunne løse evt. uenigheder. Sidste del af timen gik med at komme med en kvalificeret indstilling til, hvilken godgørende forening, der skulle tilgodeses ved fordeling af midler fra "Sponsorløbet". De kunne vælge mellem "Børns vilkår", "Hospitalsklovnene" og "Red barnet". Sidstnævnte var den klare favorit.

Dansk i 2. kl.: Her var man bl.a. i gang med forberedelserne til en forældredag. Klassen havde produceret nogle meget flotte "insekter". Var sammen med børnene til frokost.

Tysk på 8.-9. kl.tr.: Klassen var i gang med et projekt om "tags" (på tysk forstås). Afslutningsvis forskellige grammatikøvelser/opgaver.

Kulturfag i 5. kl. Faget er obligatorisk på 3.- 9. kl.tr. og er et mix af temaer m.v. fra fag som kristendom, historie, samfunds m.m. Klassen arbejdede aktuelt med "opfindelser" gennem tiden og på dagen handlede det om traditionelle (historiske) håndværk som rebslageri og væveri.

08.04.26:

Dansk på 7. kl.tr. Fin time, fin klasse. Fra den sproglige værktøjskasse: forsk. opgaver, spændende. Eleverne arbejder fint.

Engelsk på 6. kl.tr. Igen fint arbejde.

Med henvisning til ovenstående opstilling af indtryk m.v. ved tilsynsbesøgene i klasserne inden for det humanistiske fagområde kan jeg uden forbehold erklære (og dokumentere), at skolen i det hele opfylder krav og målsætning og fuldt ud står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen.

5. Står undervisningen inden for det naturfaglige fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

5.1 Uddybning

27.08.25:

Matematik på 5. kl.tr. Efter morgenbarometerrunden (hvordan har I det?) matematikopgaver fra bogen. En tekstopgave, klassen arbejder virkelig godt og herlig "arbejdsuro".

Matematik på 3. kl.tr. Gange og spil hermed. Nogle testopgaver. De arbejder godt. Til sidst en evaluering af timen: Meget om det, "I var gode til". Men også et par alvorsord: I begyndelsen var der lidt (for meget) uro. Mange "udfordringer". Forbilledlig opmærksomhed/håndtering fra lærerens side.

14.11.25:

Matematik på 8.-9. kl.tr.: Forskellige kortøvelser, spændende snak om måleenheder (nogle enheder er smartere end andre i bestemte sammenhænge), klassen arbejder godt og koncentreret. En lille "sjov" ting: Flere elever var ikke helt klar over, hvad "frimærker" var for noget. Det er gået stærkt med udviklingen fra brevpost til e-mail!

08.04.26:

Matematik i 1. kl. Kommer ind lidt inde i timen, klassen er ved at løse en klassisk frikvarterskrise, børnene var forbilledlige i deres løsningsbidrag! - så opgaver...

Lige et par minutter omkring 5. kl. med matematik. Hyggeligt og dejligt at være der – og vi aftaler, at jeg skal med i klassen (som 6.) næste gang efter sommerferien.

Med henvisning til ovenstående oplistning af tilsynsbesøgene i klasserne inden for det naturfaglige fagområde kan jeg uden forbehold erklære (og dokumentere), at skolen i det hele opfylder krav og målsætning og fuldt ud står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen.

6. Står undervisningen inden for det praktisk-musiske fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriale faglige og pædagogiske kvalitet.

6.1 Uddybning

27.08.25:

Kunst på 5. kl.tr. Kul/kulkridd-tegninger. Meget flotte resultater. Så også nogle tilsvarende som valgfagsholdet (8.) havde lavet - høj, høj kunstnerisk kvalitet.

08.04.26:

Kulturklasse på 2. kl.tr. (Musik) Sang/rytmeboks i demokratisalen - klassen er lidt urolig - svært at få dem i gang. Rytme musik er svært. Har meget respekt for dygtige læreres arbejde på området – ikke mindst i sammenhæng med begynderundervisningen i musik. Fantastisk, hvordan spredte og lidt skæve og disharmoniske toner m.v. efter et par år er blevet til en symfoni, hvor alt "spiller sammen".

Kunst på 4. kl.tr. Klassen laver tegneserier. Læreren fortæller om de forskellige "bobler" (ifm. tegneserier), der "viser" tale-, tanke-, drømme-, råbe-aktiviteter.

Fine tegneseriearbejder, de arbejder godt...god klasse.

Med henvisning til ovenstående oplistning af indtryk m.v. ved tilsynsbesøgene i klasserne inden for det praktisk-musiske fagområde kan jeg uden forbehold erklære (og dokumentere), at skolen i det hele opfylder krav og målsætning og fuldt ud står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen.

7. Står elevernes standpunkt i dansk mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

7.1 Uddybning

Uddybningen af vurderingen af elevernes standpunkt i dansk, matematik, engelsk (og andre fag) bringes samlet i denne rubrik.

Den nye folkeskoleaftale har ikke ført til ændringer i skolens fagkreds og fagenes timetal. De nye prøvebestemmelser – bemærk at alt på dette område er nyt for skolen - vil naturligvis blive fulgt. Skolen følger folkeskolens Fælles Mål i alle fag. Skolen har ikke fravalgt historie som prøvefag. Det har man derimod mht. faget kristendom.

Der henvises til Undervisningsministeriets "Fælles mål" på skolens hjemmeside. Måske var en tydeligere henvisning (fx via et direkte link) ønskelig for derigennem noget lettere at kunne finde supplerende orientering om mål m.m. På skolens forældreintra forefindes fra skoleårets start års- og undervisningsplaner for de enkelte fag på alle klassetrin.

Desuden orienteres forældrene ved to årlige møder i den enkelte klasse samt – som nævnt - ved to trivselssamtaler pr. hjem/skoleår – den ene er obligatorisk, den anden afvikles, hvis skolen eller hjemmet finder behov herfor.

I juni 26 tager jeg et par "stikprøver" ift. underretningen til forældre og elever vedrørende standpunktskarakterer ved 1. og 2. karaktergivning for to (anonymiserede) elever fra 8. klasse og tilsvarende to fra 9. kl. Intet at bemærke. Alt er, som det skal være.

Også i dette skoleår har skolen tilbudt valgfagene musik og billedkunst. Prøverne i maj/juni 26 forventes, som det var tilfældet i 24/25, afviklet på tilfredsstillende vis. De to valgfag fortsættes i 26/27 – det overvejes om madkundskab evt. kan tilbydes senere.

Skolen havde i sidste og har i nuværende skoleår stort fokus på overbygningsfagene. Som nævnt tidligere hænger det sammen med, at skolen i maj/juni 2026 for første gang (bortset fra valgfagsprøven) vil skulle afvikle prøver m.v. som i folkeskolen. Skolen vil naturligvis følge folkeskolens målbeskrivelser således, at eleverne forberedes bedst muligt til prøverne. Tilsynet har i 25/26 nøjere fulgt undervisningen i de relevante prøvefag. I august 25 oplyser lederen, at lærerne/fagene har afleveret årsplanerne. Jeg har specifikt set nærmere på årsplanerne for dansk og matematik på 8.-9. trin. Henset til "prøveeleverne" (og alle andre) er det min klare vurdering, at alt opfylder alle bestemmelser og fordringer. Konstaterer, at der er i planerne er afsat specifikke "opsamlingsdage" for de tre afgangselever.

I juni 26 rekvirerer jeg (stikprøvevis) årsplanen for dansk på 4. kl.tr. og samme for billedkunst på 8. kl.tr. Begge planer er gennemarbejdede og giver et klart indtryk af en ambitiøs plan for fagene, deres indhold og afvikling.

Jeg vil i efteråret 26 se nærmere på, hvordan prøverne er blevet afviklet i maj/juni 26. Resultatet (karakterne) vil jeg naturligvis også "tilse". Som oplyst i maj 25 får alle elever på 8. og 9. kl. fra og med dette skoleår karakterer iht. bestemmelserne herom. Jeg har i alle de klasser og fag, hvor jeg har overværet undervisningen (jf. oversigten), vurderet, at det faglige niveau er tilfredsstillende og mindst lever op til, hvad der almindeligvis kan forventes i folkeskolen. Denne vurdering underbygges desuden ved de oplevelser, jeg har haft i timerne, elevernes reaktioner, samtaler med elever og lærere samt elevernes arbejder.

8. Står elevernes standpunkt i matematik mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

8.1 Uddybning

(se ovenfor)

9. Står elevernes standpunkt i engelsk mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

9.1 Uddybning

(se ovenfor)

10. Fører skolen til prøve i historie?

Ja

10.3 Uddybning

11. Står skolens samlede undervisningstilbud ud fra en helhedsvurdering mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen

Ja

11.1 Uddybning

Generelt har mine besøg i klasserne givet mig klare og valide indikationer, der på alle områder underbygger, at konklusionerne vedr. "stå-mål-med"-kravenes opfyldelse kan anføres med stor sikkerhed og uden forbehold. Konklusionerne er desuden funderet i samtaler med skolelederen. I alle tilfælde har skolelederen åbent og uden forbehold suppleret med de informationer, som jeg (måske) har manglet. Skolen følger som tidligere nævnt "fælles mål" - herunder de medfølgende planer og vejledninger.

Jeg har ved samtaler med lederen, ved indtryk fra adskillige tematiske fagforløb eller temauger og ved opslag på hjemmesiden fået et godt overblik over, hvorledes skolen sikrer elevernes alsidige udvikling,

Aktiviteter/opgaver (herunder de extracurriculære) finder sted og præsenteres for eleverne på daglig basis - og altså også på de områder, der ikke kun handler om den faglige undervisning. Herved sikres elevernes alsidige udvikling.

Mht. støtteforanstaltninger/-undervisning har der i 25/26 været 11 elever, der hver har fået tildelt 12 lektioner (= 9 klokketimer). Omfanget vil være tilsvarende i 26/27. Støtten gives også i sammenhæng med at næsten alle klasser har dobbelt-lærertimer (6-9 timer/uge/klasse). Skolen udviser særdeles stort opmærksomhed ift. elever, der måtte have behov for lidt ekstra støtte. I indeværende skoleår er ca. 30 elever i berøring med PPR (Pædagogisk-Psykologisk-Rådgivning).

Det væsentligste indtryk af undervisningen og det samlede undervisningstilbud fås naturligvis ved tilsyn i klasserne. Undervisningen er fulgt i henhold til besøgsplanen. Efter hver lektion har der ofte været lejlighed til en kortere drøftelse med læreren om timen og dens forløb. Der henvises i øvrigt til tidligere afsnit 4, 5 & 6.

Det bemærkes, at også fag/temaer samt skemaløse fag, der ikke er særskilt omtalt under punkterne 4, 5 og 6, efter min mening opfylder alle såvel centrale som lokale krav.

Skolen er fortsat hele tiden opmærksom på og tro ift. egne værdier, og forholder sig fortsat søgende i sin praksis. Det er en åben skole; og den åbner sig mod samfundet (udenfor skolen). Samtidig er skolen IKKE sig selv nok!

12. Forbereder skolen efter sit formål og i hele sit virke eleverne til at leve i et samfund som det danske med frihed og folkestyre?

Ja

12.1 Uddybning

Igen, igen.. "Frihed og Folkestyre" er ikke bare tomme floskler på Åskolen. Det mærker tilsynet i fagene/timerne/klasser og i skolen som helhed – ikke mindst ved samlingerne i Demokratisalen.

Den demokratiske samtale fungerer. Jeg tror, at alle på skolen er meget opmærksomme på at fremme fællesskabet og italesætte, at alle - borgeren/eleven/barnet/den voksne - har et ansvar for at få fællesskabet til at fungere ift. skolen og i øvrigt. Der er tale om "demokrati i øjenhøjde".

Sådan mærker jeg det også den 14.11.25 ved morgensamlingen, hvor skolelederen bl.a. taler om det nært forestående kommunalvalg - om det "næstnærmeste" demokrati – om dét lige efter skolens! Morgensamlingen får den bundne opgave at skulle forholde sig til tre meget velvalgte dilemmaer. Her et lille eksempel: Byrådet må prioritere. Der er penge til en ny legeplads i et naturskønt område, eller man kan "klimasikre" et større areal i kommunen. Hvad tror I, eleverne med stort flertal pegede på? Selvfølgelig ikke legepladsen!

13. Udvikler og styrker skolen elevernes demokratiske dannelse?

Ja

13.1 Uddybning

Med lån fra sidste års erklæring: "Den demokratiske dannelse er en fuldstændig integreret del skolens "dna". Har set talrige eksempler herpå ved mine tilsynsbesøg i klasserne, hvor dannelsen – herunder den demokratiske - udgør et væsentlig del af indholdet (temaer m.v.) i de forskellige fag."

På hjemmesiden formulerer skolen det meget bedre, end jeg kan gøre det. Jeg tillader mig at citere:

"Dannelsesbegrebet knytter forbindelse mellem pædagogik (opdragelse, uddannelse, undervisning) og didaktik (mål – hvorfor, indhold – hvad, metode – hvordan), idet de didaktiske valg fordrer refleksioner over, hvordan faglige begreber kan forbindes med børn og unges hverdagsliv, således at de kan deltage i og bidrage til samfundsudvikling, kultur etc. Samfundsmæssige og mellemmenneskelige forhold definerer undervisningens indhold og mål på Åskolen, hvorfor demokratisk dannelse med fokus på selvbestemmelse, medbestemmelse og solidaritet er skolens grundlæggende fundament".(citater slut)

Det er store og fine ord, skolen her kommer med. Og det er uendelig svært at få en så kompleks målsætning til at lykkes. Men...det er ikke tomme ord og intetsigende fagter. Det er fakta – det lykkes!

Sådan er der lige nu på Åskolen. Og ganske vist kan vi ikke vide noget om, hvordan børnene kommer til at agere i ungdoms- og voksenlivet, som en del af samfundet. Skolen er som bekendt endnu ikke ti år gammel. Men jeg er overbevist om, at børnene vil komme til at begå sig ganske fint og ordentlig – netop dannede, når de når dertil, ikke mindst fordi børnene allerede er det – altså dannede. Og dannelsesprocessen vil køre løs i samtlige 10 år på skolen.

Supplerende skal jeg henvise til foregående afsnit 12 og det kommende afsnit 17.

14. Udvikler og styrker skolen elevernes kendskab til og respekt for grundlæggende friheds- og menneskerettigheder?

Ja

14.1 Uddybning

Jf. de seneste tilsynserklæringer vedr. dette punkt. Det har heldigvis ikke ændret sig. Jf. også pkt. 17.

15. Benytter skolen kønsopdelte aktiviteter i undervisningen?

Nej

15.1 Uddybning

16. Arbejder skolen løbende med at sikre kønsligestilling på skolen?

Ja

16.1 Uddybning

Selvfølgelig gør den det!

17 Har skolens elever dannet elevråd eller varetager eleverne på anden demokratisk måde deres fælles interesser vedrørende skolen?

Ja

17.1 Uddybning

Som nævnt i denne og tidligere erklæringer er der fra skolens side meget opmærksomhed rettet mod elevrådet og dets virke. Skolelederen har ved flere lejligheder talt om elevrådet, som sammenlignes med det "voksne" repræsentative demokrati. I begyndelsen af 2024, jf. erklæringen fra 23/24, havde jeg en meget spændende samtale med elevrådsrepræsentanterne, som flot fortalte om skolens værdier, der med eleverne ord jo bare handler om "at skabe mening med det hele". I indeværende år (25/26) ønskede jeg igen at have en samtale med børnene. Denne samtale fandt sted den 14.11.25, hvor Frederik fra 9. og August fra 6. fortalte mig om deres arbejde i skolens elevråd. Meget handler - som i byrådet - om fordelingspolitik. Legepladsen er altid et stort tema - og måske især, når der som her er tale om en meget ny skole? Skal det være noget til de mindste? Eller hvad med

de store, der nu er blevet mange flere af. Nogle basket-kurve er det helt store ønske - og nu sker det! Andre store opgaver har været evalueringen af mad/kostordningen. Elevrådet har også i et vist omfang behandlet "ligestillingsproblematikker" ift. drenge/piger. Elevrådet ønsker at bakke op om fællesskabet på skolen. Men det vil også være en del af det store fællesskab med elever på andre skoler – fx gennem Danske Skoleelever. Eleverne har lige været med til at arrangere et møde med kommunale politikere ved et "vælgermøde". Vi slutter af med de helt store abstrakte emner som "folkestyret", demokratisk dannelse, frihed m.m. Eleverne har meget styr på det og nævner bl.a., at det store demokrati og folkestyret naturligt er temaer, der ustandseligt dukker op i fag som samfundsfag, historie og dansk – ja, mere eller mindre i alle fag. Til sidst taler vi om pligter og rettigheder – herunder de store frihedsrettigheder. Eleverne er meget kontante og hurtige, når de skal pege på den vigtigste af dem alle. Det er helt sikkert ytringsfriheden, siger de – og fortæller, at det ikke kun er i det store samfund, at den betyder alt – det gør den også på skolen!

19 Har skolen en praksis, der understøtter, at de ansatte efterlever deres skærpede underretningspligt, fx ved at have beskrevne procedurer?

Ja

19.1 Uddybning

I juni 26 informeres jeg om, at Åskolen foretager 0-2 underretninger om året. Proceduren er, at skolelederen som udgangspunkt laver underretningen. Forældre og klasselærer orienteres. Lærerne orienteres jævnligt og mindst en gang om året om underretningspligten - herunder den skærpede og den personlige.

20 Sikrer skolen, at de ansatte ved, at den skærpede underretningspligt er personlig?

Ja

20.1 Uddybning

(Jf. ovenfor).

21. Donationer

Har skolen i det foregående regnskabsår modtaget en eller flere donationer som tilsammen overstiger 20.000 kr. eksklusive moms fra samme donator?

Nej

22. Tilsynets sammenfatning

Af Friskoleloven fremgår tilsynets opgaver i grunden ret præcist: Er skolens virksomhed organiseret således, at alle elever så vidt muligt kan tilegne sig de kundskaber og færdigheder, der følger af de fastsatte slutmål (som skal

kunne måle sig med folkeskolens)? Fortæller skolen, hvad den gør – og gerne også hvorfor – til forældrene og til omverdenen? Til omverdenen via hjemmesiden og gennem renommeet og alle de gode fortællinger fra hver eneste skoledag. Til byen, til politikere, til ministeriet, til den tilsynsførende og måske vigtigst til sig selv!?

Alle disse spørgsmål kan heldigvis og helt uden forbehold fortsat besvares med et klart ”ja”.

Konklusionen på årets tilsyn er – og det er særdeles tæt på en ”copy-paste” fra sidste års erklæring - at Åskolen driftsmæssigt og pædagogisk er i fin form. Bygninger og faglokaler er velegnede til formålet og veludstyrede. Skolebygningen er en æstetisk nydelse - et smukt skolehus, der fungerer rigtig godt – og beliggende i nogle skønne omgivelser – masser af udenomsplads, der animerer og inspirerer til leg, læring og samvær.

Først og fremmest: Åskolen ER nogle dejlige elever og dygtige lærere. Det er kendetegnende, at jeg i alle timer har mødt meget venlige, imødekommende og engagerede lærere, som samtidig var velforberedte.

Der arbejdes utrætteligt på at finde og klargøre de værdier, der lige nu og fremadrettet skal ”udgøre og være” Åskolen.

Det er ikke svært at konkludere, at Åskolen fortsat er en skole, hvor skolelivet, undervisningen og dannelsen smelter sammen i en smuk helhed. Ja, alt ER nyt, og sideløbende skal der bruges tid på, at det alt sammen forankres og rodfæstes. Samtidig er skolen også opmærksom på, at det, at alt er nyt, ikke kan sidestilles med eller erstatte den nødvendige skoleudvikling. At alt er nyt, kan ikke tjene som en (dårlig!) undskyldning. Produktet, processen og undervisningen – det hele – skal hele tiden forfines. Det nye skal fornyes. Store krav. Der skal asfalteres, mens skolen kører med fuld fart derudaf!

Det mestrer Åskolen. Åskolen er en god skole!

Jeg tilkendegiver herved at have sikret mig, at ovenstående oplysninger er korrekte, og at oplysningerne er baseret på min egen faglige og pædagogiske vurdering, ligesom alle øvrige oplysninger, kommentarer og vurderinger i nærværende tilsynserklæring vil kunne uddybes og dokumenteres – bl.a. med henvisning til omfattende notater m.v. i forbindelse med tilsynsbesøgene.

Kurt Ernst, juni 26.